1-казус 2020 йил 1январь ҳолатида ҳусусий корҳонанинг счётларида қуйидаги қолдиқ мавжуд.

Актив	Сумма	Пассив	Сумма
Асосий воситалар 0100	25000 000	Устав капитали 8330	3000 000
Материаллар 1010	1800 000	Резерв капитали 8520	450 000
Тугалланмаган ишлаб чиқариш2010	900 000	Қисқа муддатли банк кредити6810	20000 000
Тайёр махсулотлар 2810	450 000	Тақсимланмаган фойда 8710	2000 000
Кассадаги пул маблағи 5010	5000	Бюджетга қарзлар 6410	1437 750
Хисоб-китоб счёти 5110	2710 650	Мақсадли фондларга қарзлар 6520	1477 750
Харидорларнинг қарзлари 4010	750 000	Иш ҳақи бўйича қарзлар 6710	1000 150
Бошқа дебиторларнинг қарзлари	350 000	Мол етказиб берувчиларга қарз	2600 000
4890		6010	
Жами	31965650	Жами	31965 650

Хисобот даври давомида хусусий корхонада куйидаги хўжалик операциялари содир бўлган.

T.			Бух.п	рово
p.	Хўжалик операцияларнинг мазмуни	Сумма	дка	
			Дт	Кт
1	Иш ҳақи бериш учун ҳисоб-китоб счётидан кассага пул олиб	1000 150		
	келинди			
2	Кассадан ишчиларга иш ҳақи берилди	910 150		
3	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи депонентга ўтказилди	90 000		
4	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи банкка топширилди	90 000		
5	Харидорлардан олдиндан аванс олинди	900 000		
6	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул қилинди	250 000		
7	Омбордан ишлаб чиқаришга метариал берилди	100 000		
8	Ишлаб чиқаришда фойдаланилмаган материаллар омборга	10 000		
	қайтариб топширилди			
9	Ишлаб чиқаришдан тайёр махсулотлар қабул қилинди	715 000		
10	Мол етказиб берувчиларга қарзлар тўланди	186 000		
11	Бюджетга қарзлар тўланди	460 000		
12	Давлатнинг мақсадли фондларига қарз тўланди	500 000		
13	Ишлаб чиқаришдаги асосий воситаларга эскириш хисобланди	15 000		
14	Ишчиларга иш ҳақи ҳисобланди	5000 000		
15	Мехнатга хақ тўлаш фондидан ягона ижтимоий тўлов			
	хисобланди (12%)			
16	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди:			
	а) даромад солиғи ушлаб қолинди			
18	в) шахсий жамғариб бориладиган пенсия хисоб рақамига 0,1%			

Топшириқ:

- 1. Бухгалтерия проводкаларини беринг.
- 2. Бухгалтерия хисобининг счётларини очинг.
- 3. Счётларда хўжалик операцияларини акс эттиринг.
- 4. Счётлардаги оборотларни ва қолдиқни хисобланг.
- 5. Бухгалтерия балансини тайёрланг.

2020 йил 1 январь холатида хусусий корхонан қолдиқ мавжуд.	инг счётларида куйидаги
Актив	
Асосий воситалар 0100	25000000
Материаллар 1010	1800000
Тугалланмаган ишлаб чиқариш2010	900000
Тайёр махсулотлар 2810	450000
Кассадаги пул маблағи 5010	5000
Хисоб-китоб счёти 5110	2710650
Харидорларнинг қарзлари 4010	750000
Бошқа дебиторларнинг қарзлари 4890	350000
Жами:	31965650
Пассив	
Устав капитали 8330	3000000
Резерв капитали 8520	450000
Қисқа муддатли банк кредити6810	20000000
Тақсимланмаган фойда 8710	2000000
Бюджетга қарзлар 6410	1437750
Мақсадли фондларга қарзлар 6520	1477750
Иш ҳақи бўйича қарзлар 6710	1000150
Мол етказиб берувчиларга қарз 6010	2600000
Жами:	31965650

Хисобот даври давомида хусусий корхонада куйидаги хўжалик операцияларисодир бўлган ва ушбу бухгалтерия амалиёти бажарилган.

T/D	Хўжалик операцияларининг мазмуни		Бух.проводка	
T/P		сумма	Дт	Кт
1	Иш ҳақи бериш учун ҳисоб-китоб счётидан кассага пул олиб келинди	1000150	5010	5110
2	Кассадан ишчиларга иш ҳақи берилди	910150	6710	5010
3	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи депонентга ўтказилди	90000	6710	6720
4	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи банкка топширилди	90000	5110	5010
5	Харидорлардан олдиндан аванс олинди	900000	5110	6310
6	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул қилинди	250000	1010	6010
7	Омбордан ишлаб чиқаришга материал	100000	2010	1010

	берилди			
8	Ишлаб чиқаришда фойданилмаган материаллар омборга қайтариб топширилди	10000	1010	2010
9	Ишлаб чиқаришдан тайёр махсулотлар қабул қилинди	715000	2810	2010
10	Мол етказиб берувчиларга қарзлар тўланди	186000	6310	5110
11	Бюджетга қарз тўланди	460000	6410	5110
12	Давлатнинг мақсадли фондларига қарз тўланди	500000	6520	5110
13	Ишлаб чиқаришдиги асосий воситаларга эскириш хисобланди	15000	2010	0210
14	Ишчиларга иш ҳақи ҳисобланди	5000000	2010	6710
15	Мехнатга хақ тўлаш фондидан ЯИТ хисобланди (12%)	600000	2010	6524
16	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди: А) Даромад солиғи (12%)	600000	6710	6410
17	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди: Б) 0,1%	5000	6410	6530

Хусусий корхонанинг балансида юқоридаги амалиётлар бажарилгандан кейин қуйидаги қолдиқлар қолди.

Актив	
Асосий воситалар 0100	25000000
Материаллар 1010	1960000
Тугалланмаган ишлаб чиқариш2010	5890000
Тайёр махсулотлар 2810	1165000
Кассадаги пул маблағи 5010	5000
Хисоб-китоб счёти 5110	1554500
Харидорларнинг қарзлари 4010	750000
Бошқа дебиторларнинг қарзлари 4890	350000
Жами:	36674500
Пассив	
Устав капитали 8330	3000000
Резерв капитали 8520	450000
Қисқа муддатли банк кредити6810	20000000
Тақсимланмаган фойда 8710	2000000
Бюджетга қарзлар 6410	1572750
Мақсадли фондларга қарзлар 6520	1577750
Иш ҳақи бўйича қарзлар 6710	4400000
Мол етказиб берувчиларга қарз 6010	266400
Харидорлардан олдинган аванс 6310	900000
Депонетланган иш хақи 6720	90000

Эскириш 0210.	15000
ФЖБПЖга 0,1% хисобланди 6530.	5000
Жами:	36674500

Берилган топшириқни бажариш давомида қуйидаги янги хисоб рақамлар очилди.

Харидорлардан олдинган олинган аванс 6310
ФЖБПЖга 0,1% хисобланди ва биз хисобланган суммани 6530 хисоб
рақамига олиб бордик.
Депонетланган иш хақи 6720
Хисобланган эскириш суммасини 0210 хисоб рақамига утказдик.

Фойдаланилган адабиётлар

- 1 Счётлар режаси
- 2 Замонавий бухгалтерия хисоби 1-2-3- том А.С.Сотиволдиев Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий Ассоциациясининг Нашириёт маркази, Тошкент ш, 2004 йил.